

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 5 stycznia 2009 r.

**Pan
Edward BIAŁY
Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
we Wrocławiu**

P/09/112
LWR-410-31-02/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, zwaną dalej „RDOŚ”, w przedmiocie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w okresie od 15 listopada 2008 r. do 15 grudnia 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność RDOŚ w skontrolowanym zakresie, pomimo uchybień co do terminowości wydawania postanowień w sprawie braku potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia inwestycyjnego na środowisko oraz co do nieokreślenia w ogłoszeniach formy wnoszenia wszystkich dopuszczalnych uwag i wniosków. Uchybienia te nie miały jednakże istotnego wpływu na badaną działalność.

1. RDOŚ od momentu swego powstania, tj. od dnia 7 listopada 2008 r., poprzez wyodrębniony w jej strukturze organizacyjnej Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko, prowadził w sumie 96 spraw związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunko-

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

waniach przedsięwzięć inwestycyjnych. Udział społeczeństwa w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska został zapewniony poprzez:

- podanie do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania, w której m.in. wskazano termin i miejsce składania uwag i wniosków odnoszących się do tych spraw;
- wywieszenie informacji o toczących się postępowaniach na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ i w miejscu planowanego przedsięwzięcia (na tablicach ogłoszeń urzędów miast i gmin, na terenie których miały być realizowane przedsięwzięcia) oraz na stronie BIP RDOŚ;
- zapewnienie zainteresowanym dostępu do dokumentacji spraw;
- przyjmowanie i rozpatrywanie złożonych uwag i wniosków oraz odwołań od wydanych decyzji. W uzasadnieniach decyzji zawierano informacje o sposobie rozpatrzenia złożonych uwag i wniosków.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia postępowania przeprowadzone w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego bez sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. W wytypowanej do badań kontrolnych próbie 10 takich postępowań, 6 spraw wszczętych zostało po 15 listopada 2008 r., tj. po wejściu w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko², zwanej dalej „ustawą uooś”.

Kwalifikacja badanej próby spraw do grupy przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko było fakultatywne, nastąpiła zgodnie z wymogami § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko³. Przed wydaniem postanowienia w takiej sprawie do właściwego organu inspekcji sanitarnej kierowano wniosek o wydanie stosownej opinii. Wydane postanowienia były zgodne z stanowiskami instytucji opiniujących, a w ich uzasadnieniach odnoszono się do otrzymanych opinii. Na rozstrzygnięcia zapadłe w badanych sprawach nie były składane skargi i protesty. W 3 przypadkach postanowienia w sprawie braku potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia inwestycyjnego na środowisko wydano po upływie 30 dni od daty wszczęcia postępowania, co było sprzeczne z treścią art. 65 ust. 1 ustawy uooś, przy czym w 1 przypadku wydłużenie terminu spowodowane było

² Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

³ Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.

przez zmianę inwestora, a w 2 przypadkach jego przyczyny leżały po stronie organów opiniujących, mianowicie:

- w postępowaniu pn. „Przebudowa i rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody oraz ujęcia wody wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Lwówku Śląskim”, postępowanie wszczęto 28 listopada 2008 r., a postanowienie o braku obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko wydano 4 lutego 2009 r. Przyczyną przekroczenia terminu wydania postanowienia było wydłużenie okresu opiniowania sprawy przez organ inspekcji sanitarnej;
- w postępowaniu dotyczącym „Budowy przesyłowej sieci wodociągowej ze stacji uzdatniania wody przy ul. Węglowej w Jaworzynie Śląskiej do miejscowości Jaworzyna Śląska i Witków” postępowanie wszczęto 9 lutego 2009 r., a postanowienie o braku obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko wydano 12 marca 2009 r. Powodem przekroczenia okresu wydania postanowienia była zmiana inwestora, dokonana na etapie analizy przez RDOŚ wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego;
- w postępowaniu pn. „Przebudowa wiaduktu kolejowego w km 7,559 linii nr 349 Św. Katarzyna - Wrocław Kuźniki nad ul. Bardzką we Wrocławiu” postępowanie wszczęto 2 kwietnia 2009 r., a stosowne postanowienie wydano 11 maja 2009 r. Powodem przekroczenia okresu wydania postanowienia był brak opinii organu inspekcji sanitarnej.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia postępowania przeprowadzone w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego, w ramach których sporządzano raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W analizowanej próbie 10 takich postępowań, pięć wszczęto po wejściu w życie ustawy uooś. We wszystkich tych sprawach Wojewoda Dolnośląski (przed 15 listopada 2008 r.) lub Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska (od 15 listopada 2008 r.) podali do publicznej wiadomości informacje o wszczęciu postępowania. Udostępniana dokumentacja zawierała m.in. wniosek o wydanie decyzji, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i opinię inspekcji sanitarnej. Zachowano termin 21 dni na składanie uwag do udostępnionej dokumentacji. W uzasadnieniu wydanych decyzji o środowiskowych warunkach realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego podawano informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz informacje o zgłoszonych uwagach, jeżeli takie składano. Do publicznej wiadomości podano również informacje o wydaniu przedmiotowej decyzji.

W obwieszczeniach o wszczęciu postępowań informowano o możliwości wnoszenia uwag, jednakże w przypadku 2 analizowanych postępowań, prowadzonych po wejściu w życie ustawy uooś, nie sprecyzowano, w jakiej formie mogą być one wnoszone. Taki sposób nie

wypełniał rzetelnie dyspozycji przepisu art. 34 ustawy uooś, wskazującego na możliwość wnoszenia uwag w formie pisemnej, ustnej (do protokołu) oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym⁴. Zainteresowani nie uzyskiwali bowiem wiedzy o środkach komunikacji jakich mogą użyć celem realizacji swych praw.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Zapewnienie terminowego wydawania postanowień w sprawie braku potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia inwestycyjnego na środowisko.*
2. *Informowanie społeczeństwa o dopuszczonych przepisem art. 34 ustawy uooś formach wnoszenia uwag i wniosków do postępowań przeprowadzone w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁴ Dz. U. Nr 130, poz. 1450 ze zm.